

Ибарске НОВОСТИ



ЛИСТ ЗА ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА ПИТАЊА КРАЉЕВАЧКОГ СРЕЗА

Број 138 - Година IV

КРАЉЕВО, 20 ЈАНУАРА 1956 ГОДИНЕ

Примерак 10 динара

Стабилизација тржишта

ИЗ ОДГОВОРА

Едварда Кардеља на питања редакције „Наше заједнице“

Мере које ће заиста одлучујуће допринети стабилизацији тржишта спадају у првом реду у подручје наше економске политике, а тек у другом реду у подручје организације и то пре свега у толико да би одређена економска политика могла у пуној мери да се спроведе и да би се онемогућиле одређене негативне појаве на које указује искуство. А промене у нашој економској политици, које треба да допринесу постављеном циљу, фиксиране су на проширеној седници Извршног комитета СКЈ и на Пленуму ССРН. Мислим, да је у тим мерама битно нарочито следеће:

1. Ограничење обима укупних инвестиција и стриктна контрола, уз све потребне организационе и административне мере, да планирани обим не буде прекорачен.

2. Постепена измена структуре инвестиција, која ће ускладити однос између базе индустрије и пољопривреде, као и индустрије шире потрошње и која ће најпосле потстицати развитак производње за извоз, ослањене на домаћи сировинама.

3. Одређена политика извоза и увоза, која ће водити рачуна о потреби непрекидног и систематског максималног напора на повећању извоза и његовом усклађивању са потребама унутрашњег тржишта у том смислу, да обезбеди било унутарњом производњом, било увозом неопходни фонд потрошне робе за стабилност тржишта на оном нивоу цена који дозвољавају наше објективне могућности.

4. Битно успораваче издвајања нове радне снаге са села, уз правилније коришћење и расподелу постојеће радне снаге у индустрији. Постојећа радна снага данас је већа него што су стварне потребе у производњи, чиме се не само повећава новчани притисак на фонд потрошне робе, него се отежава и борба за већу продуктивност рада.

5. Свестрана штедња и боље коришћење средстава и радне снаге; активнија борба за већу продуктивност рада којој треба придати и нов платни систем; колаборација између предузећа која ће допринети бољем коришћењу капацитета и бржем повећању Фонда потрошне робе, као и друге сличне мере, што се углавном своди на мобилизацију неискоришћених и понекад изгубљених резерви које се налазе у нашим производним капацитетима.

6. Интензивнија оријентација на развијање пољопривреде и на веће инвестирање у њој, у првом реду на оне мере и инвестиције које у што краћем времену могу да дају резултате.

7. Ускладити — колико је највише то могуће у нашим садашњим условима материјалне односе између града и села, и

8. Спровести максималну штедњу у буџетима, социјалним давањима итд., не у смислу закидања или смањивања постојећих права наших радних људи, који немају никаквих других доходака сем из свог рада у фабрици или уреду, него у смислу смањења друштвеног давања тамо где појединци имају и других прихода.

ЗА БОЉУ ДРУШТВЕНУ КОНТРОЛУ

Свему томе желео бих да додам још нешто. Немамо потребу да мењамо било који од принципа на којима се изграђује наш друштвени и привредни механизам. Међутим, нама је свакако потребна интензивнија, боља и квалификованија друштвена и стручна контрола над законитошћу извршења одозго па до доле. Самоуправна права наших друштвених органа и читав наш демократски механизам ничим не треба да буду окрњени, али ми треба

одговарајућим контролним, управним механизмом да обезбедимо, да сваки орган и сваки појединац мо-



же да користи своја права и врши своје обавезе искључиво и само у оном оквиру који му је признат законима, прописима и привредним планом. Код тога биће потребно у извесним областима појачати наше стручне управне органе, не по њиховој општој улози и положају у нашој друштвеној структури, него првенствено по кадровима и стручној квалификацији, по инструментима и организацији итд., како би они заиста били способни да врше своје задатке. Стрикtnим обезбеђењем законитости и одређених материјалних оквира, какве максимално допуштају садашње наше могућности, ми ћемо само учврстити механизам нашег социјалистичког демократизма.

То су основне мере које морају допринети стабилизацији нашег тржишта. Разуме се, не само Савезно извршно веће него сви наши друштвени органи као и наше политичке организације и сви неши свесни грађани треба да се заложу да те мере заиста буду спроведене.

Са седнице Народног одбора среза

Постигнути значајни успеси али има и доста нерешених проблема

Народни одбор среза Краљево размотрио је на једној недавно одржаној седници оба већа, проблеме здравствене службе и указао на нека питања ове области које треба најпре решавати. Одборници је о овоме уједино народни посланик Светица Трифуновић, а после његовог реферата развила се дискусија у којој је широко указано на поједине проблеме здравствене служб.

Здравствена служба у нашем срезу је знатно проширена у послератном периоду. Повећан је капацитет готово свих ранијих установа а отворена су три нова антитуберкулозна диспанзера, набављено је осам рентген апарата којих раније није било, отворена је и нова болница, 26 општих амбуланти и још неке установе. Број болничких одељења повећан је од четири на 17 а број лежаја од 110 на 410.

За проширење мреже здравствених установа и набавку уређаја заједница је утрошила знатна средства, мада неке потребе још нису ни издаљка подмирене. Досад је извршена адаптација готово свих зграда у којима су смештене здравствене установе, али је мало таквих које одговарају савременим условима медицине, осим зграде Дома народног здравља и Хигијенског завода у Краљеви, једног дела зграда у Врњачкој Бањи и сеоских амбуланти које се граде у Лешку и на Ушћу.

Иако је број лекара запослених у друштвеним установама повећан од 15, колико их је било пре рата, на 45, кадар здравствених радника ипак не задовољава данашње потребе. Нарочито се осећа недостатак средње — медицинског кадра.

Како се истиче у реферату Светице Трифуновића, далеко је мањи број лекарских помоћника од ле-

кара, због чега је лекарско особље преоптерећено и није у могућности да посвети потпуну пажњу свом позиву. На територији ранијег Студеничког среза у двајест здравствених установа раде свега осам лекара, два зубара и један лекарски помоћник. У

нормалним условима, међутим, потребна су два помоћника једном лекару. Проблем здравственог кадра је у толико озбиљнији ако се има у виду слаба стручност и неодговорност појединог болничког особља. Запажено је доста случајева њиховог неодговорног односа. У Рашкој, на пример, болничар је заборавио болесника који је остао у купатилу, а у децем одељењу болничарка је спустила болесну бебу на бетон.

У већим здравственим установама уведено је друштвено у-

— Наставак на другој страни —



ПРЕТСЕДНИК ТИТО ПИЛИКСМ ОДЛАСКА СА СТАНИЦЕ ОТПОЗДРАВЉА БЕОГРАЂАНИМА



ФОТО МИТИЋ

Појачана политичка активност

Почели су избори за руководства у организацијама Савеза комуниста

зација у срезу. У неким селима политичка активност око избора за руководства организација Савеза комуниста окупила је велики број грађана. Тако је у Чукојевцу одржан скуп грађана коме је присуствовало преко 250 људи, у Врдима преко 300 итд.

Значајна седница Народног одбора општине Краљево

За 20 јануар заказана је седница Народног одбора градске општине, која ће се одржати у сали одбора са почетком у 16 часова после подне. Ова седница је једна од значајнијих које држи Народни одбор Краљево а сам дневни ред је прилично обиман. На дневном реду су 40 тачака између којих се истичу: одлука о утврђивању зона и категорија станова на подручју Краљева, одлука о општинском порезу на промет за производњу и услуге занатских радњи и приватних лица, тарифа за закупнину локала на територији општине Краљево. Такође ће одборници дискутовати и о неким неправилностима и проблемима у Пекарској задрузи у којој је према последњим констатацијама услед трке за зарадом и квалитет хлеба био слабији.

Активност ССРН у Врдима

На конференцији пре неки дан, коју је организовао ССРН из Врдила у заједници са Општинским одбором ове организације, било је присутно преко три стотине грађана. Предавање „О новим економским мерама“ одржао је претседник Народног одбора среза друг Петар Веловић. Предавање је пажљиво саслушано и оставило је добар утисак на све присутне. Поред излагања о новим економским мерама било је речи о неким локалним проблемима које су поставили грађани.

Отвориће се радничке мензе — одлучено на првој седници Претседништва ССВ

Претседништво Среског синдикалног већа одржало је прву седницу на којој је образовано шест сталних комисија: за организациона питања, радничко самоуправљање, културно-просветни и агитационо-пропагандни рад, платни систем и тарифу полигаку, помоћ привремено незапосленим и давање сагласности за отказе радног односа. У овим комисијама радиће 45 чланова ССВ и други претставници друштвених организација.

На седници је доста говорено о продуктивности рада, дисциплини и развој дисциплине. Донет је закључак да треба основати радничке мензе и ресторани као објекте друштвене исхране у рудницама Ибарске калдуре и у другим колективима где за то има услова.

ДОГАЂАЈИ Седам дана у свету и код нас

Београд

Претседник Републике друг Тито вратио се у домовину после проведеног четрдесетдневног одсуства и значајног пута у пријатељске земље Африке, Етиопију и Египту. Манифестације стотине хиљада београђана приликом дочека претседника, израз су не само љубви према Титу, него и сагласности народа Југославије са резултатима пута у Етиопију и Египат и симпатије наших људи према тим земљама.

После испознатног и срдачног дочека, претседник Тито је у Београду одржао говор у коме је нагласио да посета Етиопији и Египту, као и прошлогodiшња посета Индији и Бурми, доказује да данас у свету има услова да се иде новим путем међусобног разумевања и мирољубивог решавања проблема, без потребе за зецкањем оружјем и трком у наоружању. Претседник Тито је поред осталог, нагласио:

„Ви знате циљ нашег пута, већ сте видјели из комјуниса и декларација: о чему се тамо разговарало, који су били основни проблеми. Ти основни проблеми били су, с једне стране, оно што данас тишти свијет, а с друге — даље продубљивање и учвршћење односа између наше земље и Етиопије и Египта. Ми смо тамо наишли на пуно разумевања и истовјетност гледишта у најосновнијим питањима међународног карактера у међународним проблемима, а исто тако и у питањима наших међусобних односа и нашег развика.

Рим

Ужурбано и у три са временом италијански влада успела је да формулише основне ставове за реформу чиновничког апарата. Претседник Републике потписао је владине одредбе које имају карактер закона. Неке одредбе ипак нису формулисале на време. Иначе, политичка недеља протекла је у заку демохришћанских позива на верност коалицији центра.

Француски избори ојачали су полемику о могућности сарадње са партијама левнице.

Београд

Завршени су преговори и закључен је споразум између Владе СССР и Владе ФНРЈ о сарадњи између две земље у изградњи индустријских предузећа у Југославији. Споразумом се предвиђа сарадња у изградњи у ФНРЈ фабрике азотног ђубрива, капацитета 100.000 тона амонијак годишње, са прерадом овога у кречно амонијачну шалитру, затим фабрике супер-фосфата капацитета 250.000 тона суперфосфата и 120.000 тона сумпорне киселине годишње, једне термоцентрале капацитета 100.000 кваловата, а предвиђа се сарадња и у проширењу и реконструкцији три рудника.

Београд

У Београду ће се градити монументални споменик Марксу и Енгелсу, највећим ствароцима научног социјализма. Ових дана је завршен и конкурс за израду споменика. Прву награду добио је архитекта Хранислав Стојановић са сарадницима. У изјави претставницима штампе добитник прве награде је изјавио да споменик треба да изражава победоносну полетност великих мисли и идеја општег људског прогреса.

Москва

Московски листови објавили су ових дана пројект Централног комитета КП Совјетског Савеза за наредних пет година. На основу директива, које треба да усвоји двадесети конгрес КПСС, баће израђен шести петогодишњи план СССР. Основне су карактеристике директива: даље развијање тешке индустрије, увођење нове технике у све гране производње, и, у вези с тим, повећање квалификација радника и повећање продуктивности рада—обезбеђење услова свих грана привреде, пораст пољопривредне производње и повећање животног стандарда. Пројект директива сумира такође и успехе и недостатке петог петогодишњег плана.

Каиро

Објављен је нови египатски устав којим се уводи претседнички систем а законодавна власт поверава Народној скупштини. У уставу се каже да је Египат арапска земља и да су Египћани арапски нација. Државни режим је републикански и демократски. Суверенитет извири из народа и за народ. Службени језик је арапски, а државна религија ислам. Устав говори и о основама египћанског друштва. Ове су: социјална солидарност, социјална правда, јавна слобода и безбедност и гарантоване једнаке могућности за све Египћане. Устав штити приватну својину, али одређује и максималну површину земљишног поседа. Њиме се такође истиче улога жена у друштву и породици и осигурава њена делатност на оба поља. Оружана снага припадају народу и дужност им је да бране земљу, суверенитет, безбедност и мир на територији. 23 јула 1956 год. одржане се општи плебисцит о два питања: о избору претседника Републике и о гласању за или против овог устава који ступа на снагу после одобрења народа путем плебисцита.

Бон

У току су преговори између претставника Југославије и Западне Немачке о југословенским ратним и прератним финансијским потраживањима. На челу југословенске делегације налази се државни потсекретар за новостане послове Хасан Бркић.

Вашиington

Претседник Ајзенхауер је званично саопштио да ће се 13 марта у Њу Хемпшјеру кандидовати на изборима за републиканског кандидата за претседничке изборе.

Ови избори већ сада су побудили велико интересовање.



Нестају епидемије заразних болести — Превентивна заштита је недовољна

— истакнуто у реферату Свете Трифунувића о здравственим проблемима нашег среза —

(Наставак са прве стране)

прављање, али дисциплина још није довољно заострена у појединим одељењима, те би и синдикалне организације могле да се позабаве тиме.

Досадашњи напори на пољу здравствене службе уродили су плодом. Готово је нестало масовних епидемија, тифуса, дифтерије, шарлаха и других зараза. То је резултат систематских вакцинација које су обавезне у борби против ових зараза, као и побољшања општег нивоа здравствене културе становништва.

Здравствено стање у нашем срезу не претставља више тако озбиљан друштвени социјални проблем као раније, мада се противу неких назадних појава још увек

треба енергично борити. Једна од озбиљних појава је вршење абортуса код жена, нарочито на селу, јер оне том приликом одлазе код нестручних лица која примењују ненаучне и штетне методе лечења.

Проблем је такође и у стандардном одржавању туберкулозних оболења која су у поређењу за протеклих осам година, прошле године била најмасовнија (забележено је око 272 случаја). Појава ових оболења тумачи се последицама рата, али се истовремено истиче могућност и потреба сталних и систематских прегледа по колективима, установама и школама.

Превентивној служби се у неким предузећима а и у народним одборима не поклања увек довољно

пажња. Хигијенски завод у Краљеву је највише учинио у том погледу. Од преко седам хиљада прегледа, он је већину извршио бесплатно, мада још то није довољно, јер постоји доста неискоришћених могућности. Здравствени течајеви по селима постижу приличне резултате, као и нова домаћинска школа у Рашкој. Међутим, прилично велико интересовање код жена на селу и сеоске женске омладине за хигијену и савремено вођење домаћинства још може да се искористи за развијање здравствене културе.

Доста је слабости и у санитарно-инспекционој служби. У здравственим центрима, Врњачкој Бањи и Рашкој нема ниједног лекара санитарног инспектора, мада у Бањи раде једанаест лекара. У пракси се показује да и сами лекари нерадо прихватају санитарну службу, те би овој појави ваљало тражити узроке. У овој области, међутим, има низ нерешених проблема у погледу хигијене и техничке заштите у предузећима, хигијене у школама, на тржишту, у прехранбеним предузећима, у погледу одржавања здраве пијаће воде итд.

Једном анализом Завода за социјално осигурање утврђено је да је у једанаест предузећа само за шест месеци изгубљено због лоше хигијенско-техничке заштите преко 67.000 радних дана. Завод је за ово изгубљено радно време исплатио на име боловања и лечења преко двадесет милиона динара, али ако се има у виду и штета настала у производњи онда су губици још већи и износе неколико десетина милиона.

Два привредна питања

Даљи рад и реорганизација Установа за унапређење привреде и проблеми Рудника „Тавник“ били су тема дискусије на саветовању које је недавно организовао претседник Народног одбора среза за претставницима привредне и финансијске службе града и среза Краљево.

Кроз досадашњи рад Установе за унапређење привреде, према дискусији потпретседника одбора, тежило се прикривању сретстава ради употребе у локалне инвестиције, што је незаконито. По мишљењу потпретседника, даље постојање ове установе је неспојиво са нашом праксом и постојећим прописима. Иако има преко сто радника, ова установа је без радничког управљања. Истакнуто је и то да је она била дужна да за последњих годину дана уплати око десет милиона динара у амортизациони фонд.

Доста других дискутаната су се такође сагласили са тиме да би ову установу требало ликвидирати, њене погоне грађевинског материјала припојити предузећу „Ибар“ а погон етеричног уља пољопривредном добру или Среском савезу земљорадничких задруга. Изражено је мишљење да би механичку радионицу требало припојити такође Савезу, како би се убудуће створила једна већа механичка радионица која је Краљеву веома потребна.

У закључцима овога саветовања истакнуто је да се каменолом Каменица, шљункара у Подунавцима и део каменолома у Каменици прикључи грађевинском предузећу „Ибар“, а да се погон лековитог биља и механичка радионица припоје ССЗЗ, док ће други део каменолома предузети Управа за путеве НО среза.

Претседник Народног одбора среза, Петар Веловић, изложио је у другој тачки дневног реда да је овај одбор донео својевремено одлуку којом је решено да се Рудник угља „Тавник“ одвоји од осталих погона и издвоји у посебно предузеће како би се могао боље посветити производњи угља, али да по томе досад практично није много учињено.

Дискутујући о овом питању, Данило Ристић је рекао да је недавно на седници одбора ово питање разматрано, али се као главна сметња испоставило то ко ће да санира дугове, односно мањак предузећа „Раде Вилотијевић“ у износу од седам милиона динара.

У циљу успешнијег извршења реорганизације, у закључке је унето да предузеће „Раде Вилотијевић“ што пре направи биланс посебно за циглане а посебно за Рудник „Тавник“ и да предузеће

„Ибар“ прими погон циглане са стањем какво буде исказано у билансу, с тим што ће се овом предузећу пренети бесплатно основна средства од Установе у протувредности исказаног мањка у билансу. Да не би дошло до застоја у раду, Одбор ће дати гаранцију Руднику и предузећу „Ибар“ за годину дана. Предузеће „Раде Вилотијевић“ треба да донесе одлуку о издвајању погона циглане и уступању истог предузећу „Ибар“, а Рудник угља треба да остане као посебно предузеће.



ВОДЕНИЦА НА ИБРУ

М. ПЕТРОВИЋ „БАТЕЈА“

Прочитајте!

Наш наградни конкурс (за причу)

Желећи да покрене што више читалаца на сарадњу, Редакција „Ибарске новости“, расписала је овај конкурс.

Конкурсом су предвиђене три награде:

Прва 6.000 динара.

Друга 4.000 динара.

Трећа 2.000 динара.

Поред ових награда, свака по мишљењу редакције, успела прича биће објављена и хонорисана.

Прича не треба да буде дужа од три до четири куцање стране са предом.

Конкурс ће трајати до 15 марта 1956 године.

Радове шаљите на адресу наше редакције, с напоменом: „за Конкурс“. Радове доставита под шифром а копију задржати.

РЕДАКЦИЈА

КРАТКЕ ВЕСТИ

Милочаји: Занатска комора у Краљеву путем свога повереништва у Лаћевцима, организовала је врло успелу занатску забаву која је одржана 14 јануара у Милочају, у сали Задружног дома.

Код прврсвања ове забаве треба напоменути врло добру сарадњу Повереништва коморе са органима народних власти и задружним организацијама, као и велику агилност повереника коморе друга Радивоја Јовановића ковача из Обрве, у несебичном залагању за што већи успех ове занатске приредбе. При том раду запажена је помоћ друга Луке Јеремић, учитеља из Милочаја, затим другова: Васиљевић Милорада, Јовановић Милана, Радивојевић Ненада, Сретеновић Милорада и Грујачић Милована.

Рођевићи: Пре извесног времена одржана је Годишња скупштина КПД „Бранислав Нушић“ из овог села. Поред дискусије о будућем раду на овом саставку изабрана је и нова управа, која ће водити друштво у идућој сезони. Надајмо се да ће успети бити боља него у прошлој години.

Краљево: На линији електричне мреже на територији II реона ССРМ, често долази до прекида струје, тако да становници овог дела града морају да држе у приправности лампе и свеће. Од групе грађана из овог дела града добила смо допис и они мисле да ће после ове кратке ноћне можда надлежни учинити нешто како би се ово исправило.

НОВИ ЗАКОН О ШУМАМА

(Наставак из прошлог броја)

Изузетно, већу сечу него што је одређено једногодишњим планом може одобрити одговарајући савет Народнoг одбора среза само у случају обнове уништених кућа за становање и економских зграда или подизање зграда за становање приликом оснивања новог домаћинства.

Овај члан као и претходни јасно говори да се сече у приватним шумама одређују једногодишњим плановима и уређеним елаборатима. За територију ранијег среза жичког постоји уређајни елаборат, на основу којег се састављају једногодишњи планови сеча.

Чл. 46 гласи: „Надлежни орган је дужан да донесе одобрење за сечу у задружним и приватним шумама до 1 октобра сваке године. Обележавање, жигосање пропратница врши стручни орган народног одбора среза по захтеву власника, на основу датог одобрења за сечу издатог од надлежног органа народног одбора општине, по службеној линији“.

По овом члану, да би надлежни орган, а то је средњи одбор, могао донети одобрење за сечу до 1 октобра, потребно је да сваки власник благовремено планира сечу у своје забрану. Ономе ко није ушао у план сече неће се моћи накнадно одобрити сеча.

Чл. 47. „Народни одбори општина и срезова дужни су да помажу пошумљавање задружних и приватних обешумљених површина и шумских земљишта.

Помоћ задругама и приватним власницима састоји се нарочито у бесплатном давању садница, семена и стручне помоћи“.

Само из ових неколико чланова закона о шумама види се да нема ни говора о одузимању шума приватним власницима. Напротив, народни одбори општина и срезова су дужни да помажу у пошумљавању.

Од ослобођења па све до данас није први пут да извесни шпекуланти или чак и нама непријатељски расположени људи протурају по народу „ради чега чуваш свој забран, када ће држава исти одузети“. Један број сељака је под утицајем оваквих причања стварно почео, не да сече своје шуме, већ формално да их уништава. Исти ти људи нису свесни да уништавањем шума доводе у питање и опстанак пољопривреде, водопривреде итд.



Свакако да је висока цена дрвету доста допринела да приватни власници неразумном сечом уништавају своје шуме. За ово не могу да кривим само њих. Већу кривицу носе наша предузећа или задруге које се баве откупом и трговином дрвета, па купују дрвне сортименте од приватника без да су ови жигосани и без пропратнице.

Сам овај чланак не би постигао свој циљ ако би изоставио да

нагласи да за овако стање у приватним шумама носе велики део одговорности и шумарски стручњаци, нарочито лугари код општинских народних одбора, чија је дужност да врше надзор над приватним шумама.

И даље, општински народни одбори требали су да имају шумарског референта који би обављао стручни део посла (дознаку, жигосање) и да контролише рад лугарског теренског особља. Већина општинских одбора нису имали шумарског референта, већ су овај посао обављали нестручњаци.

Овакво стање у приватним шумама је и натерало наше Извршно Веће да предложи Народној скупштини Народне Републике Србије да се донесе Закон о шумама и ако још није изашао Савезни закон.

По новом Закону о шумама надзор над управљањем и газдовањем свима шумама на подручју среза, као и све управе послове из области шумарства врши одговарајући орган управе народног одбора среза.

На последњој равноправној седници са искључивим правом одлучивања Среско Веће и Веће произвођача среза Краљево донели су одлуку о оснивању шумског газдинства. У исто време донета је одлука о преносу вршења управних радњи из надлежности одбора среза на шумско газдинство у Краљево.

Ово практично значи да ће шумско газдинство преко својих шумских секција које ће бити у: Кра-

леву, Богutowцу, Ушћу, Рашкој и Врњачкој бањи управљати опште народним шумама и у исто време вршити надзор над приватним шумама.

Газдинство ће вршити следеће управне радње:

— давање стручног мишљења у поступку одобрења крчења шума, чисте сече, летње сече, паше, ширење и сакупљање шушња и маховине,

— састављање предлога једногодишњег плана сече,

— састављање предлога решења о обавези и начину пошумљавања,

— извршење обавезног пошумљавања и уређење шумског реда на трошак власника односно органа управљања,

— обележавање стабала за сечу у приватним и задружним шумама,

— жигосање прерађеног дрвета у приватним шумама,

— издавање пропратница за дрво и дрвени угаљ,

— вршење надзора над прометом дрвета у шуми и ван сечишта,

— вршења свих послова шумарско техничке помоћне службе из надлежности народног одбора среза.

Као што се из предњег види Народни одбор среза Краљево доневши овакву одлуку хтео је да унифицира шумарску службу, што је једино и исправно. На овај начин олакшано је приватним власницима шума да једноставније и лакше дођу до својих права.

ПРОБЛЕМ УПАПРЕЂЕЊА ВОЂАРСТВА

ПОДИЗАЊЕ МАЛИЊАКА

Некада је малина расла по планини, без икакве неге и пажње, којој је пољопривредник прилазио само за време зрења плода. Развијем науке, културним животом пољопривредника, а са овим упоредо повећавањем животињских и културних потреба, повећавањем броја становништва, тражиле се, а данас се то поготову мора чинити, да се са што мање површине добије што већи доходак и то оне културе која има највећу потражњу и најбољу цену, а то је малина.

Пре рата малина се гајила на прилично великим површинама у околини Чаčka и Ваљева. Из ова два среза извожен је годишње знатан број вагона малиновог плода. Површина малињака у ова два среза данас је више него дуплирана. Околина Ваљева је у току ове јесени добила за продају малинових изданака преко двадесет милиона динара.

Обзиром на хранљиву вредност плода малине, на њену употребу у исхрани, прављење разних сокова, а посебно њен лист има извесну вредност у лекаству, јер у листу има доста танина, а овој врсти културе престоји велика будућност.

Преимунство малине, поред осталих својих позитивних страна долази:

- 1) Брзо стиже на род, што значи да се уложени труд и средства у подизању малињака брзо враћају.
- 2) Рађа сваке године.

- 3) Ретке су болести и инсекти који је нападају, те су мали или скоро никакви издаци око одбране (прскања и остало).

- 4) Може се гајити и у младим воћњацима као међукултура и на тај се начин земљиште боље искоришћава и смањују се издаци око неге воћњака тј. надокнађују се овим путем.

- 5) Последице природних непогода су краткотрајне, јер могу да доведу у питање само род у току једне године.

Ред. бр.	Назив културе	Приход по 1 Ха у дин.	Вишак прих. у дин. по Ха
1.	Малина	270.000.—	185.000.—
2.	Пшеница	52.000.—	26.000.—
3.	Кукуруз	70.000.—	40.000.—

- 6) Цена плодова је велика а продаја осигурана, како на домаћем тако и на страном тржишту.

- 7) За бербу плодова где иде највише радне снаге, као и за друге неке радове, може да се употреби нејака радна снага (деца, старије особе, особе нежнијег здравља итд.)

- 8) Цветање малине траје дугоцвет је богат нектром и поленом, и служи као одлична паша пчела.

- 9) Поред прихода у плодовима скоро је толики приход од изда-

Ред. бр.	Назив културе	Просеч. век	Издаци око подизања 1 Ха	Издаци око редов. обр. 1 Ха	Просеч. принос по 1 Ха	Цена
1.	Малина	8 година	120.000.—	85.000.—	3.000	90
2.	Пшеница	1 ..	—	26.000.—	1.300	40
3.	Кукуруз	1 ..	—	30.000.—	2.000	35

Седница Радничког савета предузећа „Каблар“

Више одговорности и бриге

— Донето више важних закључака —

На недавној одржаној седници Радничког савета предузећа „Каблар“ дискутовано је о финансијском пословању предузећа, извршењу радова и мерама за смањење обима грађевинске делатности у овој години.

Указано је да би требало предузети ефикасне мере ради правилнијег и рентабилнијег пословања у предузећу и на градилиштима. Сматра се да би једна стручна комисија могла да изврши преглед неких неупотребљених и неискоришћених основних средстава, нарочито машина, и да предложи оправку или расхоловање истих.

Истакнуто је да се на појединим градилиштима не води довољно рачуна о чувашу грађевинског материјала, а негде се чак и не зна ко све и како издаје такав материјал из магацина.

Досадашње одлуке овог савета нису увек доследно спровођене а неке нису никако спроведене. И саме седнице савета нису биле

увек добро припремљене, јер чланови нису благовремено обавештавани. Даље је истакнуто да је због неуредног вођења материјалне службе и финансијско стање за протеклих девет месеци нерално.

Зад так овог предузећа у извођењу радова за првих десет месеци у прошлој години извршен је са 70 одсто. До краја октобра изведени су радови у вредности од преко милијарду, 332 милиона динара и утрошено преко три милиона, 727.000 ефективних радних часова, тако да је у просеку цена коштирања једног часа износила 300 динара (општи просек је 320 динара), што значи да је јефтиније грађено.

На седници су донета следећи закључци:

— Организовати књиговодствену службу тако да даје податке у року од месец дана уназад, а претходно на градилиштима средити евиденцију која треба да се спречи ситан привредни криминал.

— Столарски погон одавојати у самостално предузеће.

— Уместо слабијег машинског погона задужити радницима које и сада постоје осим лимарске коју расформирано као не-рентабилно.

— Расформирати пројектантски биро које по себи погон и прикључити га техничком одељењу које ће добити отсек за високу градњу.

— Испитати могућност и рентабилност оснивања крчевине.

— Сидити се у задатак шефова грађевинарства у заједници са поствластима подружница да ју прелогне дирекција протурају на змањење радне снаге обзиром на смањени број радова у 1956 години. При овоме водити рачуна да у овим рад дођу за отпуст радници и службеници којима је грађевинска делатност допунско занимање.

— Укида се плаћено осуство за време зимског периода, а предузеће ће плаћати плаћало социјални допринос од 80 динара дневно за раднике којима је зато неплаћено осуство у зимском периоду а који су звеста потребни.

— Образовати курс за грађевинске послове.

— Расформирати инсталатерску групу.

— Примити у службу 6 инжењера и 6 посадоваца а отпустити 7 техничара.



Из наше околине

нака, чија је цена висока и оваква ће остати у недогледно време. Да би имали увид на приходе и расходе гајења малине у поређењем с гајењем житарица даћу овде упоредни преглед.

ФОТОРЕПОРТЕР ЈЕ ЗАБЕЛЕЖИО...



По доласку са пута из Етиопије и Египта, друга Тита су дочекали његови најближи сарадници.

На слици: Срдачан поздрав друга Тита и Кардеља.

У гимназији бољи успех него у прошлој школској години

— НА ПОЛУГОЂУ —

У три узастопна броја донећемо преглед успеха у свим школама у срезу. У овом броју доносимо преглед и кратак осврт на успехе у гимназији. У идућем броју даћемо овај преглед за Средњу пољопривредну школу и Индустриску а касније за све осмогодишње школе у срезу. Позивамо наставнике и просветне раднике да својом дискусијом помогну савладавању проблема из области школства јер судећи по резултатима који су нам познати не можемо бити задовољни са успехом који је постигнут. Податке за гимназију добили смо од директора ове школе:

Бројке о успеху ђака у гимназији у Краљеву су следеће: Од 766 ученика (404 мушка и 362 женска) 47% је са позитивним оценама. Од тога 28 је одлично, 166 врло добрих а 175 добрих. Са једном слабом оценом има 143 ученика, са две 120 а са три и више слабих има 175 ученика.

Кад се ове бројке пореде са прошлогодишњим може се констатовати побољшање али и поред тога успех не задовољава и може да буде бољи. Због много слабих оцена искључено је из школе 16 ученика. Оволико их је само у гимназији а ако се овоме броју дода још број ученика искључених у другим школама онда је ово заиста врло важан друштвени проблем. Поред тога што њихови родитељу губе право на примање дечјег додатка они су препуштени улици а то ће се сигурно одразити на будућност ове деце. Можда неби било без интереса ни за ђачке родитеље а ни за заједницу када би се у заједници са наставницима овај проблем размислили и нашло неки боље решење од овога јер избацивање из школе и поред тога што се третира као дисциплинска мера ипак није најсрећније решење.

Побољшање успеха у гимназији је још веће кад се зна да је у овој години критеријум много јачи него ранијих година. А до тог побољшања је дошло у првом реду залагањем наставника и примени неких нових форми у настави које истина нису достигле свој максимум али које треба и даље гајити јер искуство од ове године говори да је много бољи успех ако се обрати пажња и на ове форме рада које су намењене допуњавању ученичког знања. Семинарски радови, научне групе, литерарне дружине, школски универзитет, завичајна група итд. могу да донесу много користи ученицима. Доста је кад знамо за податак да 396 ученика обухватају научне групе, да се

минарски радови могу да обухвате велики број ученика, па да видимо да корист од оваквог рада може да буде многострука. Са рабом литерарне дружине наставници нису задовољни. Имали смо прилике да оцењујемо радове који су стигли на конкурс нашег листа и видели смо из њих да ђацима чак и виших разреда недостаје речник и да нису прочитали ни оно што је најосновније из литературе.

Као подухват, посебну пажњу у новим формама рад у настави, привлачи метод рада у VII одељењу. Ово одељење у које прозивник не улази је по успеху најбоље у школи. 63% ученика ово одељења позитивне оцене, што говори да често пута устаљен однос између професора и ђака змета успеху. Наставници имају своје бележнице у којима

сваки ђак има свој лист у кога се бележе запажања, како о успеху тако и владању у школи и ван школе. Разредни старшина другарица Маџан Соња не може да се пожали јер у овом одељењу није изречена ни једна казна а ђачки родитељи који су у прво време изражавали бојазан за успех своје деце сада су задовољни. Чак се јавља жеља да се овај начин ради рада уведе у још неким одељењима школе.

Значајну помоћ школи и наставном кадру пружио је и школски одбор који је и поред тога што је касно оформљен, схватио своје место и усмерио свој рад не у правцу решавања ситних школских питања у мешао се у наставу већ се оријентисао на борби за оформљење лика ученика и његовог уздизања као грађанина социјалистичке земље.

На основу ових резултата може се очекивати побољшање у успеху од краја године што би у сваком случају желели и професори и ђаци, ђачки родитељи и сви грађани.

ПЕДАГОШКИ САВЕТ

ДОДИР СА ДЕЦОМ

У данашњем друштву деца имају више места за разоноду где се могу одмарати од рада у школи и школских предмета. То су разна спортска и културна друштва која деца могу посећивати и у њима развијати своје умне и физичке способности. Таква друштва су од великог значаја за културно уздизање наше деце, зато се стално умножавају, не само по већим градовима, него и по свим малим местима. Овде мислим на „Партизан“, шах, библиотеку, позориште, биоскопитд. Ван спора је једно: не треба дозволити посећивање за које поуздано не знамо да ли су згодне за узраст душевне способности и наклоности детета. Ако немамо поузданих доказа да ће деци дух наћи корисна задовољства тј. да ће се пријатно забавити

предметом; да ће самим тим бити доста корисног у томе, да ће увидети врлине и мане извесних поступака, да ће се у њима све више развијати наклоност ка лепом и племенитом ако немамо тих доказа не треба им дозволити да сами похајају такве претставе. Значи, постоји једна ограда под којом смео водити децу и на оне претставе које нису директно намењене њима. Стога би било добро да родитељи, пре него што пусте децу у биоскоп, сами гледају филм и цене његову вредност. Уколико ово није могуће, онда је неопходно пратити у дневној штампи филмску критику и на основу тога вршити избор. Најбоље је да родитељи бар извесно време сами воде своје дете и сво време проведу заједно како би га упутили да правилно гледа филм. Ово би требало да буде као награда и значајан породични догађај. Пред полазак дете треба упутити да филм гледа пажљиво, да гласно не коментарише догађаје са платна да се не смеје, не добуцаје итд. По завршетку потребно је повести разговор о садржају, темендији, радњи, личностима и из свега извући нешто поучно. Чим дете запази да улази у суштину отвори од стране родитеља, само ће и своје мисли управити на ону страну која му је указана. Ово је најбољи начин да дете слободно изрази своје мисли, осећања и запажања.

Родитељи су напознанији у погледу васпитања своје деце, па треба да зају да ће на овај начин завирити у кутове њихове душе. Не треба дозволити да дете ван нашег окриља и без нашег учешћа само одређује што је добро а што је зло. Не треба дозволити да дете дозна много истине ван своје куће, од другог који нема животног искуства, или улице која ће га понети као речна бујица, када су родитељи уложили доста труда око подизања свога детета од малена, везаге не сме кидати све дотле док се не формира карактер и образује јака воља. Не смео ништа оставити времену ни случају, јер су многобројни примери доказ да се ништа не може урадити тамо где се закаснило.

Дајмо деци слободу, да се самостале развијају али то не значи оставити их саме. Р. Поповић

Сећање на доброг друга

— Поводом годишњице —

Приликом јануарске провале у Београду 1943 године ухапшен је и Бора Васиљевић, металски радник. Много наших другова пало је тада Специјалној полицији у руке. Задње дане своје младости, свог слободарског живота, провео је Бора у Бањичким зидинама смрти, а већ првих дана фебруара стрељан је са једном групом младих београдских радника—комуниста.

Био је увек насмејан и ведар. Волели смо га много... Често нам је певао, волео је песму и певао је чак и у најтежим, последњим данима. Преживели другови су ми касније причали да је тушен ради тога и да му је забрањено да пева у логору.

Бора је рођен 1919 године у Врњачкој Бањи где је и основну школу завршио. Дреарски занат изучио је у Краљеву у фабрици авиона. Као млади радник отишао је 1938 г. у Београд и тамо се запослио. Пред рат, као напредан омладинца, постао је члан СКОЈ-а. Међу првима ступио је у редове нашег Партизанског одреда. Учествовао је у борби на Попинској реци и другим борбама у 1941 години.

Када су се наше јединице повукле у Босну остао је на терену са једном мањом групом која јако силно развијена. Илегално се пребацио у Београд где је у првој половини 1942 године уклањен у Комунистичку Партију. Све до пада непријатељу у руке радио је активно и био је веома вољен, ради своје ведрине, ради свог поштења. Не могу се заборавити такви другови њихови животи остали су узидани у темеље вољене земље, њихов пут настављен је и наставиће се док комунизам не буде садашњост.



Бора Васиљевић

М. С.

ОНЕ СУ ИЗАБРАЛЕ СВОЈ ПУТ

Недалеко од Краљева налази се њихова школа. На брду, сакривена од грађана, бела повећа зграда не каже можда ништа али свакога дана се могу видети девојке које се са белим мантилима пребачених преко руке некуда журе. Лепо насутим путем долази се до ове школе на брегу крај града за коју многи и не знају да постоји.

У повећој белој згради крај хигијенског завода, налази се једногодишња здравствено домаћичка школа. Осамест вредних и младих девојака са три своје наставнице живе и раде у њој и стичу практична и теориска знања. У рано јутро почиње њихов радни дан. И свака од њих, којих има и из Сањака, Космета, Ужича и нашег среза, проводи дан према наставном плану. Поред стручних предмета, заступљени су и предмети из општег наобразовања, пољопривреде и медицине. У школи је ученицама обезбеђен стан и храна у самој школи. Чистоћа како у собама тако и у учионицама је задовољавајућа. Белина креветских чаршавана и чистоћа која вас окружује кад ступите у школу говори да ће ове будуће домаћице умети да уреди своје домаћинства и многим ће моћи да помогну кад буду изашле из школе.

Посебан утисак оставља собом за практичан рад. Две девојке су шиле а остале су везле народне мотиве под руководством стручне учитељице Душанке Петровић. У кухињи, где ме је одвела

управитељица Симић, је тако исто чиста а импозантно делују ове младе девојке у белим кећељама и белим марамима, које су не обраћајући пажњу на нас радиле свој свакодневни задатак.

Ове године капацитет школе није искоришћен. То је приличан пропуст јер контакт ових ученица после завршене школе тек треба да допринесе подизању хигијене у домаћинствима и надајмо се да се идуће године неће догодити да капацитет школе не буде искоришћен, јер корист од школе је велика а боравак у школи, нема сумње, биће користан за ученице.

Ивж. Видаковић.

ЗНАЧАЈНЕ СТАРИНЕ У Врњачкој Бањи

Приликом каптаже извора минералне воде у Врњачкој Бањи нађени су римски базени а у базенима новац, који су болесници прилагали још у оном добу ради оздрављења. Кустоси музеја из Краљева изашли су на лице места и утврдили да су то римски новци и припадају владарима из првог столећа пре наше ере. Између осталог нађен је и новац града Рима па се претпоставља да га је неко од Римљана донео директно из овога града.

Поред овога стручњаци из музеја су пронашли стубове мањег римског храма, који је по свој прилици подигнут поред купатила у част бога здравља Аполона. Том приликом музеј из Краљева је замолио Народни одбор општине у Врњачкој Бањи да подели просторију засмештај делова Аполоновог храма, како би се ово све сачувало до пролећа, кад би се храм могао реставрирати. Он би се могао поставити и усред парка и нема сумње да би привукао пажњу гоетију. Међутим, већ трећи месец је прошло а одговора од Општине из Врњачке Бање нема и постоји опасност да се делови овог храма разбацају и униште или употребе за неку безначајну ствар. Већ је неко почео да ограђује алеје цвећа са каменом и стубовима од овога храма.

Можда неби било касно да се и сада помогне кустосима музеја да ово сачувају.

Са балетског матинеа на Коларчевом универзитету



На слици: Минијатуре — играју ученице класе Еммије Цар II година

ДОНЕТИ О БАЊИ, ЊЕНИМ ЉУДИМА, ХОТЕЛИМА И ДРУГИМ ЗБОГАМА

Кад је оваква студен и напољу веја-
вица као ових јануарских дана, Врњачка,
као и друге наше бање, живи у хотелу.

По који гост пожури кроз маглу да
попије на извору чашу минералне воде
у време кад је лекар препоручио. Ова
лековита вода је овде смисао због чега
људи долазе и због чега Бања постоји
оваква каква јесте, са бујним зеленилом,
цветњацима који у пролећним данима о-
пијају и обузимају, травњацима, асфалт-
ним стазама које увек, осим сада, прика-
зују ревију моде и савремености, хоте-
лима, вилама — читавом армијом људи
који овде живе и раде да би други мо-
гли ту да проведу само делић свог живо-
та који им чини цео живот сигурнијим.

У Бањи сам доста видео, много чуо
и још више осетио људе и назрењихо-
ва настојања да много више ураде него
раније и да упоредо изграђују себе и
овај привлачни, готово најлепши кутак
природног богатства. Али не претендујем
да строго и сасвим суштински оциеним
појмове и апсолутно реалистички прика-
жем ствари. То је, мислим, и немогуће
за дан или два. А оно што сам видео,
чуо и осетио, ипак говори бар делимично
и у детаљима оцртава стварност. Јер
и ја сам додуше, као што би и други
посетилац, видео госте, посетио лековите
изворе, сатима седео у хотелима. Али и
још нешто — у разговору са људима у
Бањи видео сам и нешто што се у про-
лазу не може видети.

Састанак са другом, сусрет са прија-
тељем, хаскање или флертовање младих,
случајно упознатих тек у Бањи, све се
то сада одиграва у хотелу. Полазна тач-
ка је, дакле, хотел. И не само због овак-
вих јануарских дана. Хотел — а кад се то
каже мисли се на основну привредну де-
латност људи — то је овде сва индустрија.

И ја сам се нашао у једном хотелу.
Седим тако и једем, управо имитирам
ручак са пар ражњића и доста лука, ка-
жем имитирам, јер само ова имитација уз
мању чашу вина стаје више од сто ди-
нара. Али — ово је Бања и јануар је и це-
не клизају и кажу да је то тако и да
тако треба да буде.

И ја тако имитирам, једем — изводим
ову имитацију и погледам каткад уоко-
ло, инстинктивно, и, наравно, и мене је
сигурно неко погледао. Тек, наједном,
приметих, да ме гости уз један сусед-
ни сто не гледају тек тако, инстинктивно,
него ме баш гледају, упињали се просто
у мене и зуре у оно што ја једем. Мени
чудно и интересантно па и ја упињам у
њих и тако гледају они у мене а и ја
гледам у њих и сад треба да се види
шта ко хоће.

— Ви нас просто провоцирате, реко-
ше, пошто је мој устремљени поглед тра-
жио одговор.

Није него, а зашто бих ја то, помислих.
— Знате, ми смо дијеталци, шаргаре-
па и тако сличне ствари су нам најчешће
на јеловнику, па сад дискутујемо о тим
вашим ражњићима, извините, само смо
то, о ражњићима, хтели...

За једним другим столом седи гост,
сам је и изгледа није баш расположен.
А видео сам, добро је ручао и флашу
пива је испио, али зашто је нерасполо-
жен, да ли зато што је сам или што зна
да од пара за овај ручак може да купи
три кад оде у своје место, или су оба
узрока по среди.

Хотел је сада увек пун, и јутром, и
преко целог дана и касно до у поноћ.
Келнери просто трче, вредни су, видео
сам, и сагласан сам са једним саговор-
ником да не би требало на њих да ди-
жемо сву вику као да су они баш све-
му криви што нам угоститељство не функ-
ционише увек како би хтели. Видео сам
— келнери су доносили супу и кад гост
није тражио, и салату и вино и све што
је могло бити, и, гост се, наравно, није
бунио, био је утив, захвалио се и по-
јео и пионо све и, наравно, све и платио.

Ове тмурне вечери у Врњачкој Бањи,
док је покрај професорове куће шумео

поточни и снег већ увелико обелео кро-
шње баштенског дрвећа, нас двојица смо
разговарали, дуго, до касно у ноћ. Пре-
гледао је писмене задатке из математике,
па смо у том правцу и наставили разго-
вор. Стари је то професор и добар пси-
холог дече.

— Треба ову децу разумети, каже
он, и помоћи им, јер, често од њих тра-
жимо да све знају и мислимо да смо им
све пружили да то постигну, а није увек
тако.

— Не знам колико су то друге ко-
леге запазиле, али мени се чини да је
веома важно развијати радне навике код
наше деце, о томе треба да водимо ра-
чуна и ми педагози а и сами родитељи.
Тога се морамо придржавати, јер би нам
објективне тешкоће сасвим отежале рад
у ситуацији кад немамо довољно ни хи-
гијенских станова и кад нам материјалне
и друге могућности нису увек повољне.

— То треба да имамо у виду и у
нормалним условима живота и рада деце,
јер имамо и таквих ученика који веома
слабо уче а станују ту у самој вароши,
имају леп и удобан стан, родитељи им
примају добре плате и не газе блато, а
ипак — слабо уче. Немају радне навике. А
имамо вредне деце
која пешачи по не-
колико километара
из околних села, че-
сто по киши и блату, без обуће, и та
деца увек на време дођу и марљиво на-
уче задању. Њихови родитељи су им, из-
гледа, више помогли, иако имају зато ма-
ње могућности. Ту скоро долазио ми је
један сељак, отац ученика коме сам ја
разредни старешина. Дође он тако често
код мене, тек да види како му син учи.
Он уствари и не зна шта му дете учи у
школи, он само зна да оно треба да учи
и обично упита: како онај мој мали. И
код куће не може да му помогне, али је
строг и само упита кратко: „Јеси ли на-
учио задатак“.

Асфалтном стазом, испод оголелих и
снегом обележених липових грана, пролази
по који гост или мештанин кога је пре-
подневно жмиравало сунце измаило напо-
ље. Једна жена у пролазу добаца једном,
сигурно неком свом комшији:

— Како си Перо, што возиш та ко-
лица празна, кад неш да их једном на-
пуниш хиљадаркама.

Кад сам ово чуо и кад ово овде пи-
шем, морам да поменем и истиниту при-
чу која се прича и која има своје коре-
не а који се сада отклањају. То је при-
ватно капиталисање појединих неопоре-
зованих који овде на рачун заједнице
стичу незаслужено огромна средства.
Стичу их на разне начине а друштвена
контрола и будност органа не постигну
увек ефекат. Колико их само има што
издају ставове бањским гостима без у-
вида заједнице и опорезивања. Ту се дво-
струко губи: проценат друштвеног до-
приноса од самих становаца и борави-
шне и друге таксе од посетилаца.

И кад о овоме даље причам увек се
сетим необичајене купопродаје кућа из
друштвеног фонда, о чему, наравно, до-
скоро, нису знали ни многи мештани, док
се то није раскрикнуло на једном јавном
скупу. Поједини људи који су овде ра-
није имали извесне функције просто су
шпекулисали. Уместо да продају кућу
за четиристо хиљада, колико је вредела
и колико се могло узети на конкурс,
ти људи су продавали такву кућу самом
себи за двесто и нешто хиљада.

Или се том приликом сетим мало чуд-
не трке и похлепе за дељењем неоправ-
дано стечених вишкова фонда плата. У
неким предузећима су просто хтели да
деле све оно што се показало као ви-
шак. И читава делегација је ишла у Бео-
град да се жали што им се не дозвоља-
ва да на тај начин деле награде. А сва-
како су били заборавили, или нису хте-
ли да о томе мисле, да им је Бања и-
спод нивоа који би сада требало да има
и да је у њој мањи број постеља него
пре две године и много још нерешених
проблема.

Све ово и много шта друго не ваља,
али то се исправља, ствари се решавају
постепено и тек ће се решавати — у то се
човек може уверити кад разговара у Од-
бору, Комитету, на улици — свуда.

— Сви се сад okreћемо око тога ка-
ко да нам Бања постане рентабилнија и
да може да живи без дотација — нагла-
шава председник Народног одбора оп-
штине.

— У Друштвеном плану за ову го-
дину морамо неке службе поставити да
буду уносније и да дају већи допринос.
Пре свега, комуналну службу ваља учи-
нити рентабилнијом и да решимо много
других привредних проблема на унапре-
ђењу Бање, јер, тачније речено, ми сада
само глођемо оно што већ постоји, и ако
би тако наставили, дошли би до краја,
на нулу.

Рентабилност Бање је главна тема раз-
говора. Много нерешених ствари прет-
стављају зачаран круг из којег се мора
изићи на прави пут.

Ово важно питање је начето. Врши
се проучавање. Посебна комисија еконо-
миста ради детаљан извештај о садаш-
њем стању и пробле-
мима у четрнаест у-
станова и комунал-
них и привредних слу-
жби са самосталним финансирањем. Уну-
трашња организација, систем награђивања,
техничка опремљеност, допринос зајед-
ници — све су то интересантна питања ко-
ја треба да се добро проуче пре него
што се пређе на конкретне организацио-
не форме.

Испричали су о томе како су неке
установе привилегисане у Бањи. За По-
штански дом, Војно лечилиште и Лечи-
лиште Секретаријата унутрашњих посло-
ва, кажу да су то овде „амбасаде“, јер
неправилно конкуришу као здравствене
установе и не дају локални допринос.

У Одбору имају једну интересантну
идеју, али — потребна је заједничка помоћ
других. Већ је почела израда пројеката
за експлоатацију минералне воде и угљен-
диоксида. За наставку уређаја потребно
је само десет милиона динара, а годи-
шњи допринос од ове експлоатације из-
носио би осам милиона динара. Рачуница
је, значи, ту, само је
треба остварити.

— То и доста дру-
гих ствари испричали
су у Одбору. А шта
кажу о Бањи друго-
ви у Управи бањског
лечилишта.

— Посетилаца је
ове сезоне било не-
што мање али је по-
сигнут бољи финан-
сиски ефекат реше-
њем неких питања.
План уређења Бање
још није издискуто-
ван. Изворе нових
средстава тражиће-
м о у постављању
стручнијег особља и
смањењу администра-
тивног апарата, јер
тамо где сад раде
троје може један. Не-
достају нам, међутим, неки апарати. Ве-
роватно ћемо морати повећати цене не-
ким услугама.

Прошао сам свуда по Бањи. Хтео сам
све да видим и чујем и да запишем. Али
— то није могуће. То су све, ипак, само
успутна запажања о нечем што постоји,
што се креће, ствара.

На улици је једна сељанка вадила из
недара пет јаји и нудила неким пролаз-
ницима да их купе. И на пијаци је веома
живо. Тако сваког дана. Доносе про-
изводе из околних брдских села — по кор-
пу, две, и ту изгубе по читав дан и пи-
тање је да ли они то и продају што до-
весу. Уз једну тезгу, понудише ме да
купим јабуке. Добро воће и није много
скуп — по 25 динара килограм.

— „Што“ то не продате вашој земљо-
радничкој задрузи у селу и да не губите
цео дан, кажем ја једноме који рече да
је три сата пешачио по блату да пијаце.
А ваша задруга би то све могла групно
да дотера на пијак.

— Не можемо дати задрузи, каже о-
вај, јер тамо нам дају по 15 динара по
килограму а овде их продајемо по 25.

Ипак, сложио се кад сам му рекао
да би задруга могла све да му купи и
да у том случају он не би требало сва-
ког дана да долази на пијацу.

У једној посластичарници чух и овај
разговор: „Је ли богати, колико оно бе-
ше треба неко да има земљишног посе-
да па да не може да буде у државној
служби“ — по томе се закључује да људи
још нису схватили или им није довољно
објашњено у чему је суштина наше нове
економике.

— Будак, будак, брате мој, за будак
се треба ухватити, ови бели „симити“ не
падају с Марса — упаде у реч један по-
старији сељак, сматрајући да он сада тре-
ба то да каже и да тиме прида још ве-
ћи значај обради земље и свом позиву.

— Немамо погодну салу ни за једну
културно — просветну нити забавну орга-
низацију — пожалише се у одељењу за
просвету при Народној одбору. И до-
даше — свесни смо да нам је то један од
озбиљних нерешених проблема што љу-
дима који овде долазе још не можемо
да пружимо оно што би они желели. По-
чели смо да правимо једну салу за позо-
ришне претставе, али — новца ће одлучи-
ти кад ћемо је завршити. Мислимо и о
просторијама за школу... ређали су своје
планове, жеље и тешкоће.

На једном видном месту у граду ук-
кусно израђена плаката позива посетиоце
Бање да проведу слободне часове у би-
блиотеци.

— Тескобно је овде, каже руково-
дилац библиотеке, припремамо се да се
преселимо у боље просторије.

Библиотека, оваква каква је сада, то
је један део приземног хола са два сто-
чића и две три столице и столице, веко-
лико примерака новина и часописа. Кни-
ге су, кажу, смештене у другој простор-
ији и кад их требамо доносимо их овамо.

Само једна жена и два три младића —
то су били једини посетиоци библиотеке
тога часа. Ту је и хладно и разумљиво
је што нема више посетилаца, али ће у-
скоро бити боље.

Забележио сам и ово. Једна жена је
протерала магаре са пијаца кроз главну
улицу поред свих хотела и радњи, на-
више уз асфалтни друм. Један друг, еле-
гантан обучен улази неинтелигентно у
хотел са муштиклом у устима, шеширом
на глави и рукама у џеповима. Тако чак
и седа у овом главном хотелу Бање. Ту
на зиду пише: забрањено је играти кара-
та. А људи опколили три последња сто-
ла у једном реду, келнер им донео кар-
те и они „чешљају“.

— То смо ми написали само због ових



Илустровао М. Антоновић

наших „мангупа“ — каже ми келнер.

Заиста, у Бањи има доста интересант-
них ствари, и проблематичних и смешних
и оних које руже изглед овог места. Ту
деца могу да се забаве гледајући по цео
дан оног старог чичу који разговара са
врапцима, гости у хотелу да се изненаде
кад виде како један „херој“ диже зуби-
ма сто у вис наред хотела, или кад из
места скочи на сто, да се можда запање
кад плаћају јестиво или зачуде кад им
један портир каже: буразеру, има овде
резервације и усред Јула, само се ви ја-
вите мени и не брините, само, молим фи-
но, кад се дају паре све се може!

Р. Ранковић

Пишу нам.

КАО ДА ЈЕ ПУЖ НОСИО

Децембар јула 1955 године убијена је карша на адресу Емилија Тодоровић учитељица у Лаћевцима. Тада је послата а у децембру је приспела на место одређења. Мислићете да је из далека послата... Међутим, послата је из Врњачке Бање и толико је времена прошло да карша дође до Лаћевца. Зависа спор...

Б. Т.

КО ЈЕ КРИВ?

Тихомир Стефановић подофицир из Бањанице убио је две хладе дикора на дан 15-11-1955 године за Вукадиновић Стојана на кога је убишница адресована, приспела је у руке после равно 12 дана. Немогуће је да је од Бањанице до Рибнице толика раздала. Можда неко у овој нашој војсци још живи у VIII веку?

Букадиновић

Зар нико нема да склони?

На путу између Чачка и Краљево, код селца на коме је означено 78 км., на две стотине метара даље, налази се авионска бомба, која је ту још од 1941 године била зашрабана. Међутим, више су сирале земљу и сала може неко да настрада.

Смаштрам да може да се учина да се ова бомба склони. Ја то не смем да учиним али има ко може и сме.

Милан Јефтовић

Ружан пример

Педесетог овог месеца у Роћевиће је долазио један њи са неким друговима који су дошли по питању заругарства у село. У међувремену у месну амбулансу је дошла Бежанић Олга и зашрабила хишну лекарску помоћ. Лекарски помоћник знао је да он помоћ не може да укаже зато је другове да њиховим циљом одбацио болесницу у Краљево, како би јој се указала хишна помоћ, с обзиром да је имала крвавење материце. Председник општинског одбора Костић је упутио своје место знајући да је помоћ пошребна и хишна. Међутим, колима се наје одвезла ова жена већ три просветне раднице из Роћевића, које нису показале разумевања и хуманости.

Не чудим се неразумевану шофера који може смаштра да за болесника постоје санистетска кола, већ се чудим просветним радницама које су се забравиле толико да пренебрегну своју дужност. Такође смаштра да су и они који су циљом дошли у Роћевиће морали да покажу више разумевања у овом случају.

С. Томић

Треба исправити

У двористи Новика Марковића у Тавнику већ дуже времена леже на једној голмили преко десећ комада кувањих бурди. Не треба подважачи да ће бурди сигурно поштено да проваљу а сам Марковић о њима неће да брине јер предузеће које је искористило ову амбалажу о њој није водило рачуна и сигурно је она и заборављена. Марковић шера инат предузећу и све што вада на заједницу. Интересује ме ако се неко сећа ових бурди како ће да правда штељу кога је настала и да ли ће се и сам Марковић макар пред својом савешћу бити чист ако неће не може пред законом да одговара.

Јовић Миливоје

Предузеће „Стотекс“ Краљево

Продаје путем лиценције старе неупотребљиве аутомобилске гумесплаве.

Лиценција ће се одржати у згради „Стотекс“ на дан 23 јануара 1956 године у 10 часова.

Право на лиценцију имају Државна и заједничка привредна предузећа.

Добровољна Ватрогасна Чета у Краљево вршиће

ПРИЈЕМ НОВИХ УЧЕНИКА И УЧЕНИЦА

Завест учествоваће бач музике. Завест у условне објавити се сваког дана до 31 овог месеца од 16-30 часова у књижању ватрогасне чете.

На основу чл. 6 Одлуке о спровођењу избора органа самоуправљања Завода за социјално осигурање (Сл. 1. ФНРЈ бр. 55/56 а за избор чланова Скупштине среског Завода у Краљево, филијала и испостава Среска изборна комисија НО среза Краљево.

РАСПИСУЈЕ:

ИЗБОРЕ

У I изборној јединици на дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у просторијама фабрике вагона Краљево.

У II изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у просторијама „Магнокрома“ Краљево.

У III изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у просторијама Дрвног комбината Краљево.

У IV изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у просторијама предузећа „Каблар“ Краљево.

У V изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у просторијама Железничке станице Краљево.

У VI изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у просторијама Железничке ложнице Краљево.

У VII изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 час. у просторијама предузећа за одржавање пруге Краљево.

У VIII изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у просторијама Дирекције шума Краљево.

У IX изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у сали НО општине Краљево.

У X изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у сали Среског Синдикалног Већа Краљево.

У XI изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова просторијама Осн. организације ССРН, Рајићева улица Краљево.

У XII изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у сали Трг. предузећа „Стотекс“ Краљево.

У XIII изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у просторијама предузећа „Р. Вилотијевић“ Адрани.

У XIV изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у сали „Електрокомбината“ Краљево.

У XV изборној јединици за дан 10-11-1956 године од 7 до 14 часова у сали Среског синдикалног већа Краљево.

У XVI изборној јединици за дан 12-11-1956 године од 7 до 14 часова у сали V основне организације ССРН Краљево Лењина улица.

У XVII изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 у просторијама Дома културе у Рашкој.

У XVIII изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у просторијама предузећа „Брвеник“ Брвеник.

У XIX изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у просторијама рудника „Копзоник“ Лешак.

У XX изборној јединици за дан 12-11-1956 године од 7 до 14 часова у просторијама организација Рашка.

У XXI изборној јединици за дан 13-11-1956 године од 7 до 14 часова у Дому културе Рашка.

У XXII изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 час. у просторијама управе Ибарских рудника Бањевац.

У XXIII изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у сали Купатила Врњачка Бања.

У XXIV изборној јединици за дан 9-11-1956 године од 7 до 14 часова у сали „Зеленгора“ Врњачка Бања.

У XXV изборној јединици за дан 12-11-1956 године од 7 до 14 часова у сали „Зеленгора“ Врњачка Бања.

Избори за скупштину филијале завода - Рашка

Поред чланова Скупштине Завода који се бирају у XVII, XVIII, XIX, XX и XXIII изборну јединицу и који аутоматски улази у скупштину филијале, бирају се чланови за Скупштину филијале и то:

У XIII изборној јединици један члан за скупштину филијале

У XVII изборној јединици један члан скупштине филијале

У XVIII изборној јединици два члана скупштине филијале

У XIX изборној јединици два члана за скупштину филијале

У XX изборној јединици један члан за скупштину филијале

У XXI изборној јединици један члан за скупштину филијале

У XXII изборној јединици два члана за скупштину филијале

Избори за скупштину испостава завода Врњачка Бања

Поред чланова Скупштине завода који се бирају у XXII, XXIV и XXV бирају се још чланова за скупштину испостава и то:

У XXIII изборној јединици један члан за скупштину испостава

У XXIV изборној јединици два члана за скупштину испостава

У XXV изборној јединици један члан за скупштину испостава

Среска изборна комисија позива све осигуранике среза Краљево да бирају за чланове скупштине Завода најбоље другове-це, који би по својим моралним-политичким квалитетима у потпуности могли да одговоре дужностима чланова скупштине Среског завода за социјално осигурање, јер ће нам то бити гаранција за извршење постављених задатака у области социјалног осигурања.

Среска изборна комисија

МАЛИ ОГЛАСИ

Одјачем се жене Босилке рођене Штаљалић, која је напустила 26 децембра прошле године и све дугове које чини на моје име не признајем.

Милорад Рајковић, Јаружак

ПРОДАЈЕМ једну кућу усељиву у центру Краљева.

Саватије Божић

Моја жена Ракица Чибуквац, рођена Сп. Солић, напустила ме је 22 децембра прошле године. Позивам је да се у року од три дана врати на протужбе брачног живота. У противном постојеће брачног односа парница и није призивати никакве дугове учинице на моје име.

Милош Чибуквац, Жича

СПОРТСКИ ЖИВОТ

СТОНИ ТЕНИС

ГРАЂЕВИНАР (Београд) први, МЕТАЛАЦ други

Три дана у сали ДТВ „Партизан“ седам екипа из целе Југославије бориле се за назив првака Друге савезне лиге у стоним тенису. За ово такмичење у граду је владало велико интересовање, а нарочито за пласман до маћег Металца који је наступио у саставу Тапушковић, Увелић и Ашанин. И неочекивано „Металац“ је задовољно своје многобројне навијаче освојивши друго место у прилично јакој конкуренцији.

Технички резултати:

Први дан: Железничар — Љубљана 5:3, Љуботен — Металац 0:5, Босна — Љуботен 5:0, Љубљана Грађевинар 0:5, Текстилац — Железничар 5:2, Грађевинар — Текстилац 5:1, Љуботен — Љубљана 5:2, Металац — Босна 4:5.

Други дан: Текстилац — Металац 4:5, Металац — Љубљана 5:3, Босна — Текстилац 5:3, Љубљана — Босна 1:5, Љуботен — Грађевинар 0:5, Грађевинар — Босна 5:0, Љуботен — Железничар 5:3, Љуботен — Текстилац 5:4, Металац — Железничар 5:3.

Трећи дан: Грађевинар — Металац 3:5, Текстилац — Љубљана 5:4.

Пласман екипа: Грађевинар 26 бодова, Металац 18, Текстилац 18, Босна 16, Љуботен 14, Љубљана 12, Железничар (Зрењанин) 6 и Железничар (Карловац) 2 бода. На такмичење није дошла екипа Железничара (Карловац) тако да су све екипе против њега добиле утакмице са 5:0.

Но на овом првенству није било непоразене екипе, а такође није било ни не поражених играча. Све борбе су биле интересантне и лепе, пуне динамике и борбености. Играч са најмање изгубљених утакмица био је Руди Мелеги, члан Железничара из Зрењанина, који је изгубио само две утакмице и то од Бишана, из загребачког Текстилаца и од једног члана тетовског Љуботена. Тапушковић није био у оној форми у којој смо ми навикли да га гледамо тако да је изгубио пет утакмица.

Важнији појединачни резултати: Влада Бишан — Мелеги 2:0 (21:15, 21:10), Тапушковић — Мелеги 1:2 (21:11, 10:21, 21:19), Мелеги — Корак 2:0 (21:15, 21:14). Иначе Корак је у првом делу првенства који је игран у Тетову био једини непоразен играч.

Пласманом Металца треба да будемо задовољни и за сваку је похвалу што смо у нашем граду до сада могли да гледамо неколико добрих стонотенисерских такмичења у организацији Металца.

Борко Гвозденовић

У фебруару годишња скупштина Среског фудбалског одбора

Прошло је годину дана како смо основали Срески фудбалски одбор који је руководио са такмичењем у прошлој години за првенство нашег среза.

Пошто се ближи почетак овогодишњем првенству треба одржати редовну годишњу скупштину на којој ће се дискутовати о прошлом такмичењу, о његовим добрим и лошим особинама и да на овој скупштини одлучимо како ћемо у овој години да радимо и како ћемо се такмичити.

Зато се ставља на знање свим друштвима која су се такмичила у прошлој години као и онима која желе да се такмиче са територије среза Краљево, да за скупштину одреде по једног члана који ће претстављати друштво.

Делегат мора бити овлашћен од стране управе овлашћењем. Такође, исти делегати нека се спреме за дискусију и давање предлога за будући рад одбора.

Сва она друштва која желе да се такмиче у овогодишњем првенству дужна су да поднесу пријаву са таксом у износу од 200 динара. Рок подношења ових пријава је до 29 јануара. После овога датума пријаве се неће примати.

Срески фудбалски одбор

ОБАВЕШТЕЊЕ

Обавештавају се власници пословних просторија да је у службеном гласнику НР Србије број 102 од 31 децембра 1955 године, објављена Одлука НОУ-а Краљево, о издавању у закуп пословних просторија.

Позивају се власници пословних просторија да одмах по објављивању овога огласа истау на својој пословној просторији оглас о издавању просторије под закуп.

Како ће бити одауком одбора одређене минималне тарифе по јединицама квадратних метру испод које се лиценцијом не може издати, то је потребно да власници дођу у НОУ соба број 17 ради дојављања потребних обавештења.

Позивају се лиценцију достављати власнику. Власник је дужан исте по истеку 10 дана од дана објављивања лиценције да донесе у НОУ соба број 17.

Као почетна дан лиценције сматраће се 23-1-1956 године.

Издавања из комуналне послове НОУ у Краљево.

Расписује:

КОНКУРС

За радно место

ШЕФА РАЧУНОВОДСТВА

УСЛОВИ: Економски факултет или потпуна средња школа и 5 година финансијске праксе и положени стручни испит или непотпуна средња школа и 8 година финансијске праксе.

Плата по тарифном правилнику. Ступање на посао одмах.

Позива се позацима о квалификацијама и пракси и кратком биографијом, доставити у управу предузећа до 25 фебруара 1956 године.

КРОЗ ГРАД

Народно позориште

Субота, 21 јануара, премијера „Лажљивац“ од Голдонија.

Недеља, 22 јануара „Наница и Марца“ (планирска сцена у 15 часова).

Увече у 19,30 час. „Лажљивац“

Биоскоп „Сутјеска“ у 17 и 20 ч.

20 — 22 „Песма са Кумбаре“ (домаћи)

24 — 26 „Љубавни занос“ (Галазиски)

Клуб Ваздухопловства у 19,30

20 — 22 „Милан Иас“ (француски)

23 — 25 „Мач и ружа“ (амерички)

Биоскоп Рибница у 16 часова

20 — 22 „Крвава освета“ (амерички)

Раднички универзитет

Петак, 20 јануара, у 18,30 час. предавање о СТАЊУ ЕКОНОМСКИХ КАДРОВА У НАШЕМ СРЕЗУ (Милорад Круњић, економиста)

Уторак, 24 јануара, у 18,30 час. о СИСТЕМУ МЕЂУНАРОДНОГ ПЛАЋАЊА И НАШЕМ ДЕВИЗНОМ РЕЖИМУ (М. Круњић)

Дежурне апотеке

До 21 јануара „Црвени крст“

Од 21 — 23 јануара „Плоћ“